

„Оттукъ откачимъ ли ги единъ пжтъ, свършено е. Тъй си мислѣхъ още като почнахме, 3—4 месеца най-много. За повече сила нѣмаме“.

„Тъй, ами не смѣташъ ли, че още много работа може да имаме срещу гърцитѣ?“ — се обади отъ жгѣла единъ даскалъ, който скоро бѣше дошълъ отъ Скопие. „Тамъ има да се изиграе една игра съ неутралитета, но да видимъ!“

Разговорътъ би продължилъ още много, ако не бѣ дошълъ единъ подофицеръ и ги извика всичкиѣ.

Бързо заставаха едва отпочиналитѣ и измокрени войници и, като си нагласиха всичко, излѣзоха навънъ. Буйниятъ огънь остана самъ. Нѣкои го погледнаха съ завистъ и ядно замахнаха съ ржка. „На други ще е късметъ“, каза отсѣчено подофицерътъ. „Мжно ли ви е? Има и други следъ насъ, нека и тѣ се огрѣятъ“.

Срѣдната колона презъ този день има загуби и то всички отъ 2 а дружина: войници убити 4, ранени 18.

Въ боя при Въртомница се отличиха: командирътъ на 2-а дружина капитанъ Марковъ, командирътъ на 7-а рота поручикъ Райновъ, командирътъ на 6-а рота подпоручикъ Кебеджиевъ и подпоручицитѣ Зидаровъ и Люцкановъ.

Боятъ при Стагово на 14 октомврий Скица № 27

На 14 октомврий 1/3-а бригада продължи настѣплението си къмъ северния изходъ на прохода. Тъй като страничните колони бѣха останали назадъ, командирътъ на бригадата съ отдѣлни заповѣди до началниците на колонитѣ уреди настѣплението така, че вечерята всички колони да достигнатъ линията около разклонението на пжтищата западно отъ Стагово.

Разбититѣ части отъ Брѣгалнишката дивизия (16-и, 3-и, два баталиона отъ 2-и и два отъ 20-и полкове) отстѣпваха къмъ Сайова—Феризовичъ. Началникътъ на войскитѣ въ новитѣ области заповѣда частитѣ отъ Брѣгалнишката дивизия да се върнатъ назадъ и спратъ настѣплението на българитѣ. Брѣгалнишката дивизия се върна назадъ и зае линията Бѣлиградче—Стари Качаникъ—Алиасъ. Оттукъ произлѣзе боятъ при Стагово съ 11-и полкъ.

Дѣсната колона (4/11-а и 1/24 а дружини) въ походенъ редъ трѣгна по гребена къмъ Никовацъ—Бѣлиградче и къмъ 12 часа стигна на к. 1270, а къмъ 18 часа сжщия гребенъ, височината югоизточно отъ Белиградче, дето ношува на позиция, безъ да установи свръзка съ срѣдната колона. Дѣсното прикритие се прибра къмъ колоната вечерята.

Срѣдната колона (1/11-а, 2/11-а дружини и 10/16-а батарея) подъ началството на подполковникъ Христовъ получи заповѣдъ да настѣпи и, като стигне до разклонението на пжтищата западно отъ Стагово, да се спре, да се затвърди и да чака пристигането на страничните колони. За поддържане досегъ съ противника да изпрати офицерски патрулъ и разузнавателни части.

Въ 7:30 часа 10/16-а батарея, която бѣ на позиция, откри огънь по дребнитѣ сръбски части, които се задържаха още северно отъ Качаникъ, и тѣ избѣгаха назадъ въ гората. Въ 8